

Znak: K-1.431.1.31.2025.7.MF
Szczecin, 15 lipca 2026 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego, w tym na kontach indywidualnych (tzw. subkontach) podopiecznych organizacji
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Stowarzyszenie Amazonek „Stokrotka”, Plac Majdanek 7, 73-110 Stargard
Osoba pełniąca funkcję organu w okresie objętym kontrolą oraz w okresie realizacji kontroli	– Pani Anna Okolus-Furtak Prezes Zarządu Stowarzyszenia do dnia 15 stycznia 2025 r., – Pani Bożena Świątczak Prezes Zarządu Stowarzyszenia od dnia 16 stycznia 2025 r.
Okres objęty kontrolą	2024 r.
Kontrolerzy	– Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Dariusz Zięcik – inspektor wojewódzki, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 82/24 z dnia 14 sierpnia 2024 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.), – rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2054).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, celowość i rzetelność.
Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły.
Termin kontroli	16 – 22 września 2025 r.

Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.).
---	--

USTALENIA KONTROLI

1. Informacje ogólne o organizacji

Stowarzyszenie Amazonek „STOKROTKA” w Stargardzie (dalej: Stowarzyszenie, Organizacja) zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 21 maja 2003 r. pod numerem 0000162301¹, a w dniu 6 listopada 2007 r. uzyskało status organizacji pożytku publicznego.

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dalej: u.d.p.p.w.), statutu Stowarzyszenia oraz regulaminów i uchwał organów Stowarzyszenia.

W kontrolowanym okresie w Organizacji obowiązywał statut zmieniony Uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia nr 2/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 r. Stowarzyszenie działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a jego siedziba mieści się w Stargardzie przy Placu Majdanek 7.

Według informacji zawartych w KRS organem Stowarzyszenia jest Zarząd (organ uprawniony do reprezentacji podmiotu) oraz Komisja Rewizyjna (organ nadzoru)². W 2024 r. Prezesem Zarządu była Pani XXXXX XXXXX.

(dowód: akta kontroli str. 47, 76, 118-150)

Zgodnie ze statutem, Stowarzyszenie prowadzi działalność pożytku publicznego społecznie użyteczną w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, nauki, edukacji, oświaty oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Celem Stowarzyszenia jest:

- 1) Kompleksowe wsparcie kobiet dotkniętych chorobą raka piersi w odzyskiwaniu zdrowia, sprawności fizycznej i powrocie do pełnienia przerwanych przez chorobę ról życiowych poprzez:
 - tworzenie możliwości rehabilitacji w zakresie odzyskiwania i podtrzymywania sprawności fizycznej,
 - tworzenie możliwości rehabilitacji psychicznej, grupowej i indywidualnej,
 - niesienie wzajemnej, nieprofesjonalnej pomocy poprzez tworzenie grupy „ochotniczek” służących informacją i wsparciem psychicznym kobiet przed i po leczeniu raka piersi.
- 2) Tworzenie możliwości wsparcia osobom bliskim kobiet dotkniętych chorobą raka piersi.

¹ Do dnia 25 września 2006 r. Stowarzyszenie zarejestrowane było w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nazwą Stowarzyszenie kobiet po mastektomii „STOKROTKA”.

² Według statutu władzami Stowarzyszenia są: Walne Zgromadzenie Członków, Zarząd oraz Komisja Rewizyjna, natomiast organem jest Sąd Koleżeński.

- 3) Organizowanie pomocy kobietom dotkniętym chorobą raka piersi znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz w kryzysie emocjonalno-psychicznym i zdrowotnym.
- 4) Działania służące profilaktyce nowotworowej w środowisku.
- 5) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 134-150)

Powyższe cele znajdują odzwierciedlenie w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 u.d.p.p.w.

2. Rachunkowość w organizacji

Obsługę księgową Stowarzyszenia w 2024 r. prowadziła wolontariuszka na podstawie porozumienia o współpracy z dnia 2 stycznia 2012 r. zawartego na czas nieokreślony. W dniu 24 stycznia 2025 r. Stowarzyszenie zawarło umowę o świadczenie usług księgowych z Biurem Rachunkowym na czas nieokreślony z początkowym stanem księgowym na dzień 1 stycznia 2025 r. Biuro to prowadziło księgi rachunkowe Stowarzyszenia w trakcie przeprowadzania kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 412-416)

W 2024 r. w Stowarzyszeniu obowiązywała Uchwała Zarządu z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości. Załącznikiem nr 2 do ww. dokumentu był plan kont zawierający wykaz kont księgowych wraz ze szczegółowym opisem.

Zgodnie z art. 27 ust. 2c u.d.p.p.w. organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1,5% p.dof, o której mowa w art. 27c ust. 1 u.d.p.p.w. Stowarzyszenie wyodrębniło następujące konta księgowe³:

- 702 – Przychody działalności statutowej z odpisu 1% dla OPP,
- 401-011 – Koszty działalności statutowej z 1%.

(dowód: akta kontroli str. 417-436)

Przychody i wydatki zostały wyodrębnione w ewidencji księgowej⁴ sporządzonej tylko za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel. Nie wyodrębniono osobnego konta księgowego dla wydatków poniesionych z 1,5% p.dof na działania statutowe oraz na promocję 1,5% p.dof. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

W wyniku analizy wybranej do próby dokumentacji finansowo-księgowej za 2024 r. stwierdzono, że Organizacja:

- w ewidencji księgowej konta 702 ujęła zawyżoną o 333,00 zł kwotę przychodów z 1,5% p.dof;
- w ewidencji księgowej konta 401-011, ujęła zaniżoną o 24,66 zł kwotę kosztów z 1,5% p.dof;
- nieprawidłowo opisywała dowody księgowe;
- naliczyła nieprawidłową kwotę Funduszu Pracy na liście płac;

³ Nazwy zgodne z treścią planu kont.

⁴ Prowadzonej pod nazwą dziennik zapisów księgowych Stowarzyszenia.

- zatwierdziła pod względem formalnym oraz ujęła w ewidencji księgowej dowód księgowy (fakturę proformę) niespełniający wymogów formalnych;
- 3 dowody księgowe były ujęte zbiorczo w dekretacji, w raporcie kasowym, a następnie zbiorczo zaewidencjonowane na koncie 401-11;
- w 6 przypadkach uregulowała zobowiązania po terminach płatności.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto ustalono, że:

- Dowody księgowe były opatrzone informacją o finansowaniu wydatków z przekazanego Organizacji podatku dochodowego.
- W przypadku 2 dowodów księgowych dokonano ich zatwierdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz do wypłaty na osobnej kartce przypiętej do dowodu księgowego zszywką. Szczegóły dotyczące ww. dowodów księgowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj dokumentu	Data dokumentu	Numer dokumentu	Kwota dokumentu rozliczona ze środków 1,5% podatku	Rodzaj zakupu
rachunek	2024-11-31	10/10/2024	990,00 zł	masaże
faktura	2024-10-31	04/10/2024	2 300,00 zł	zabiegi fizjoterapeutyczne

(dowód: akta kontroli str. 199, 208, 356-411, 438-481, 521-522)

Prezes wyjaśniła, że (...) w mojej ocenie ze względu na niewielki format tych rachunków, brak było możliwości umieszczenia trzech wielkich pieczęci i listy obecności uczestników na odwrotnej stronie dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Kontrolujący nie kwestionują powyższego, jednakże wskazują, że dobrą praktyką jest uregulowanie przyjętego sposobu postępowania w dokumencie wewnętrznym organizacji np. w polityce rachunkowości lub w procedurze obiegu dokumentów.

- Dowód księgowy będący paragonem o nr 0000600719 z dnia 25 października 2024 r. na kwotę 14,98 zł nie posiada NIP-u nabywcy, tym samym nie zawiera wszystkich elementów faktury uproszczonej. Pomimo tego został on zaewidencjonowany jako poniesiony ze środków 1,5% pdof.

(dowód: akta kontroli str. 195, 224, 438-479)

Prezes Stowarzyszenia stwierdziła, że *nie potrafię wyjaśnić dlaczego przyjęto do rozliczenia (sfinansowano z 1,5 % podatku dochodowego od osób fizycznych) paragon dokumentujący zakup białego smaru pomimo, że nie posiadał NIP nabywcy. Wiedzę w tym zakresie posiada były zarząd Stowarzyszenia, w tym Pani prezes zarządu (...), skarbnik Pani (...), ewentualnie główna księgowa Pani (...).*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

W celu uproszczenia i ułatwienia prowadzenia ewidencji przez podatników wystawiających i otrzymujących faktury istnieje możliwość uznania paragonu fiskalnego za tzw. fakturę uproszczoną. W myśl art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁵ w przypadku, gdy kwota

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 361 ze zm.

należności ogółem nie przekracza 450 zł albo kwoty 100 euro (jeżeli kwota ta jest określona w euro), podatnik może wystawić fakturę uproszczoną. Faktura taka może nie zawierać niektórych elementów, m.in. imienia i nazwiska lub nazwy nabywcy oraz jego adresu. Faktura uproszczona powinna jednak zawierać numer identyfikacji podatkowej nabywcy (NIP nabywcy). Wobec powyższego należy stwierdzić, że paragon stanowi fakturę uproszczoną pod warunkiem, że zawiera NIP nabywcy.

Kontrolujący nie kwestionują powyższego ze względu na jednostkowy przypadek, jednakże zwracają uwagę na istotność posiadania przez Stowarzyszenie dokumentów księgowych ze wszystkimi wymaganymi elementami.

3. Gromadzenie i wydatkowanie środków pozyskanych z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

3.1 Przychody ze środków uzyskanych z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 1 u.d.p.p.w. podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: pdof) może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1,5% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego.

Na podstawie przedłożonych wyciągów bankowych ustalono, że kwota przychodów pozyskanych przez Stowarzyszenie z 1,5% pdof od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. wyniosła ogółem **786 410,70 zł**. Wpłaty ostatnich transz tej kwoty zostały dokonane w dniu 21 listopada 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 356-411)

Stwierdzono, że stan środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r., wykazany przez Stowarzyszenie w sporządzonej na potrzeby kontroli *Tabeli nr 1 – Przychody z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2024 r.*⁶, nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji księgowej za 2024 r. oraz nie pokrywa się ze stanem środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r., który wykazany został w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Stowarzyszenia za 2024 r. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Ustaloną przez kontrolujących wysokość środków pochodzących z 1,5% pdof, które Stowarzyszenie zgromadziło w 2024 r. przedstawia tabela.

Wpływy z 1,5% w okresie 1.01.2024 r. - 31.12.2024 r.	
ze wskazaniem	bez wskazania
0,00 zł	786 410,70 zł

Stwierdzono, że przychody pochodzące z 1,5% pdof, Stowarzyszenie ewidencjonuje bez podziału na wpływy ze wskazaniem i bez wskazania celu szczegółowego.

⁶ Załącznik do wyjaśnień Prezesa Stowarzyszenia z dnia 16 października 2025 r.

Ustalono, że kwota przychodów z tytułu 1,5% pdof, która wpłynęła na rachunek bankowy Stowarzyszenia w 2024 r. jest wyższa od kwoty wykazanej przez Ministerstwo Finansów w załączniku nr 2 do dokumentu *Informacja dotycząca kwot 1,5% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2024 roku (z rozliczenia za 2023 rok)*, tj. od kwoty 785 329,80 zł. Powyższe wynika z faktu, że informacja Ministerstwa Finansów nie uwzględnia wpłat dokonanych po dniu 15 września 2024 r.

Prezes Stowarzyszenia poinformowała, że zgodnie z posiadaną wiedzą jaką uzyskałam analizując pozostawione w siedzibie Stowarzyszenia dokumentację księgowo- finansową (...), Stowarzyszenie nie pozyskało przychodów finansowych z posiadanych środków z 1,5 % podatku dochodowego od osób fizycznych.

(dowód: akta kontroli str. 49, 79, 356-411, 438-479)

3.2 Wykorzystanie środków pozyskanych z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z ewidencją księgową⁷, wydatki poniesione przez Stowarzyszenie ze środków pochodzących z 1,5% pdof wyniosły **598 014,36 zł** w 2024 r., przy czym ewidencja księgową nie pozwala ustalić struktury tych wydatków, w tym kwot poszczególnych rodzajów wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 438-479)

W odpowiedzi na pytanie o strukturę wydatków sfinansowanych z 1,5% pdof z wyszczególnieniem rodzaju wydatków oraz poniesionych na nie kwot ogółem, Prezes Stowarzyszenia przekazała kontrolującym dane, które przedstawia tabela.

Rodzaj wydatku	Kwota wydatku (zł)
Rehabilitacja	40 550,00
Masaże, obsługa urządzeń terapeutycznych, gimnastyka itp.	52 682,32
Psycholog	4 400,00
Basen	32 749,00
Taniec terapeutyczny	360,00
Onkojoga	320,00
Razem	131 061,32⁸

Należy zauważyć, że ww. dane również nie pozwalają ustalić struktury oraz kwot poszczególnych rodzajów wydatków poniesionych przez Organizację w 2024 r. ze środków pochodzących z 1,5% pdof, ponieważ:

- nie znajdują odzwierciedlenia w ewidencji księgowej, według której łączne wydatki z tytułu działalności statutowej z 1,5% pdof w 2024 r. wynoszą 598 014,36 zł,
- nie uwzględniają wszystkich rodzajów wydatków poniesionych w 2024 r. ze środków pochodzących z 1,5% pdof, w tym między innymi wydatków na promocję 1,5% pdof.

(dowód: akta kontroli str. 50, 311-354, 438-479)

⁷ Konto 401-11.

⁸ W udzielonej odpowiedzi wskazano nieprawidłową kwotę wydatków razem, tj. 132 061,32 zł.

Prezes i Wiceprezes Stowarzyszenia oświadczyły, że (...) *nie mamy podjętych Uchwał na 2024 r. dotyczących sposobu wydatkowania środków pozyskanych z 1,5 procent podatku. Wydatkowanie następowało zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia oraz że (...) jako organizacja pożytku publicznego nie prowadzimy żadnych subkont.*

Na podstawie zebranej dokumentacji kontrolujący ustalili, że w kontrolowanym okresie Organizacja działała na rzecz osób fizycznych.

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 153-297)

Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że nie posiada wiedzy w zakresie sposobu wyboru przez Stowarzyszenie osób, na rzecz których wydatkowano środki pochodzące z 1,5% pdof oraz zawartych z tymi osobami umów bądź porozumień oraz że *dotychczas osoby, które otrzymały pomoc składały na liście obecności uczestników swoje podpisy, w ten sposób osoby te rozliczały otrzymaną pomoc.*

(dowód: akta kontroli str. 49-50)

Kontroli poddano wydatki ujęte w ewidencji księgowej, które zostały poniesione w miesiącu styczniu, listopadzie i grudniu 2024 r. na łączną kwotę 236 553,94 zł, tj. 40% wydatków zaewidencjonowanych w 2024 r. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela.

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota (zł)
1	Kampania promocyjna związana z pozyskiwaniem 1,5% pdof ⁹	172 970,50
2	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	31 082,11
3	Usługi terapeutyczne ¹⁰	18 608,00
4	Organizacja wigilii w Stowarzyszeniu ¹¹	10 428,00
5	Opłaty administracyjne ¹²	2 538,54
6	Materiały eksploatacyjne, środki czystości ¹³	359,79
7	Kwiaty ¹⁴	289,00
8	Sprzęt do masażu	180,00
9	Prezent na zakończenie współpracy z psychologiem ¹⁵	98,00
Razem		236 553,94

Zaprezentowane dane wskazują, że największe wydatki spośród skontrolowanych poniesiono na kampanię promocyjną związaną z pozyskiwaniem 1,5% pdof (73%), wynagrodzenia wraz z pochodnymi (13%), usługi terapeutyczne¹⁶ (8%) i organizację wigilii (4%).

(dowód: akta kontroli str. 52, 82, 84-85, 87-95, 155-354, 438-479, 521-522)

⁹ Druk materiałów promujących Stowarzyszenie, kampania promocyjna w zakresie pozyskania 1,5% odliczenia dla OPP.

¹⁰ Masaże, taniec terapeutyczny, usługi fitness (joga onkologiczna, basen i sauna), usługi psychologiczne, zabiegi fizjoterapeutyczne, zajęcia psychoruchowe.

¹¹ Baterie, czapki mikołajowe, serwetki, usługi cateringowe.

¹² Nadanie przesyłki, odnowienie 12 miesięcznej domeny na stronie amazonki.stargard.pl, opłata za energię elektryczną, opłata za przesłanie PIT- 11, opłata za telewizję, Internet i telefon stacjonarny, usługi IOD (inspektor danych osobowych), usługi telekomunikacyjne (2 telefony komórkowe).

¹³ Smar, chusteczki zapachowe, kabel płaski HDMI, toner, ozdoby świąteczne, ręcznik papierowy, żarówki halogenowe.

¹⁴ Kwiaty, wiązanka, wieniec.

¹⁵ Herbata, kubek, torba prezentowa.

¹⁶ Na podstawie informacji przekazanej przez Prezes Stowarzyszenia ustalono, że w miesiącach objętych próbą kontrolną, z usług terapeutycznych skorzystało łącznie 219 osób w tym: z zajęć na basenie 58 osób, z masażu 109 osób, z usług psychologa 10 osób, z onkologii 25 osób, terapeutycznych zajęć tanecznych 17 osób.

Na podstawie dokumentacji źródłowej oraz w oparciu o wyjaśnienia złożone przez Prezesa Stowarzyszenia ustalono, że poddane kontroli wydatki poniesiono zgodnie z treścią przepisu art. 27 ust. 2 u.d.p.p.w., poza wydatkami w kwocie 208,00 zł na:

- kwiaty (110,00 zł),
- artykuły prezentowe (98,00 zł),

które to wydatki zostały opisane na dowodach księgowych jako kwiaty i prezent na zakończenie współpracy z Panią psycholog.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej ustalono, że ze środków pochodzących z 1,5% pdof Stowarzyszenie w 2024 r. poniosło wydatki w łącznej kwocie **597 831,02 zł¹⁷**.

Ze względu na fakt, że w ramach próby kontrolnej obejmującej miesiące styczeń, listopad i grudzień 2024 r., największe wydatki dotyczyły kampanii promocyjnej związanej z pozyskiwaniem środków pochodzących z 1,5% pdof, weryfikacją objęto wydatki w tym zakresie poniesione przez Stowarzyszenie w pozostałych miesiącach 2024 r.

Na podstawie dokumentacji źródłowej oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że w 2024 r. Organizacja ze środków pochodzących z 1,5% pdof poniosła wydatki na kampanię promocyjną związaną z pozyskiwaniem przedmiotowych środków w łącznej kwocie **251 020,50 zł**. Szczegóły w tym zakresie przedstawia tabela.

Wydatek	Kwota (zł)
Kampania promocyjna w zakresie pozyskania 1,5% odliczenia dla OPP	243 364,00
Przygotowanie, skład graficzny i druk biuletynu informacyjnego Stowarzyszenia	7 656,50
Razem	251 020,50

Zaprezentowane dane wskazują, że wydatki poniesione przez Stowarzyszenie na kampanię promocyjną w zakresie pozyskiwania 1,5% pdof, stanowią 42%, tj. niemal połowę wszystkich wydatków poniesionych w 2024 r. ze środków pochodzących z 1,5% pdof.

Obowiązujące przepisy nie wskazują procentowo bądź kwotowo limitu wydatków poniesionych na promocję.

W tym miejscu należy nadmienić, że wydatki na promocję 1,5% pdof są uważane za wydatki poniesione na cele statutowe pod warunkiem, że są racjonalne, spójne ze statutem oraz zasadami gospodarności. Stowarzyszenie ma swobodę decyzji z jakich środków sfinansuje promocję 1,5% pdof, jednak ponosi za to odpowiedzialność społeczną.

¹⁷ Sposób ustalenia przez kontrolujących kwoty poniesionych wydatków: 597 831,02 zł = 598 014,36 zł (ujęte w ewidencji księgowej wydatki ogółem) – 208,00 zł (ujęte w ewidencji księgowej wydatki niekwalifikowalne dot. zakupu kwiatów oraz prezentu; szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości) + 24,66 zł (nieujęta w ewidencji księgowej, pozostała do zapłaty płatność z tytułu faktury za energię elektryczną, uregulowana w całości 2025 r.; szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości).

Kontrolujący nie kwestionują celowości poniesienia ww. wydatków na promocję 1,5%. Stwierdzono, że działania promocyjne służyły pozyskaniu środków na realizację celów statutowych.

(dowód: akta kontroli str. 311-411, 438-479)

W wyniku kontroli ustalono, że w programie komputerowym udostępnianym na stronie internetowej Stowarzyszenia¹⁸ zawarto opis o treści "Program ten umożliwia swobodny wybór i przekazanie 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych wybranej organizacji pożytku publicznego.", zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia¹⁹ w związku z art. 27c ust. 2 u.d.p.p.w. Jednakże nie zachowano postanowienia § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia w kwestii informowania o sfinansowaniu ze środków z 1,5% pdof promocji przekazywania 1,5% pdof. **Szczegóły nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Ze względu na fakt, że Stowarzyszenie nie posiada wiedzy o rzeczywistym stanie środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r., co zostało szczegółowo opisane w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości – Ad 3.1., kontrolujący ograniczyli się tylko do wykazania kwot jakimi dysponowało po otrzymaniu przedmiotowych środków w 2024 r.

Ustalone przez kontrolujących dane w zakresie otrzymanych oraz prawidłowo wydatkowych środków pochodzących z 1,5% pdof przedstawia tabela.

Przychody z 1,5% w okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.	Wydatki z 1,5% poniesione w okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.	Środki z 1,5% niewykorzystane w 2024 r.
786 410,70 zł	597 831,02 zł	188 579,68 zł

Prezes Stowarzyszenia poinformowała, że nie posiada szczegółowej wiedzy na temat powodów niewydatkowania w całości środków pochodzących z 1,5% pdof w 2024 r. Wyjaśniła, że (...) *Wiedzę taką posiada poprzedni zarząd Stowarzyszenia, w tym Pani prezes zarządu (...), skarbnik Pani (...), ewentualnie główna księgowa Pani (...). W mojej ocenie środki nie zostały w całości wydatkowane, bowiem zamysłem jest przeznaczenie tych środków na zmianę dotychczasowego miejsca, w którym znajduje się siedziba Stowarzyszenia. Członków Stowarzyszenia jest 144, organizowanie jakichkolwiek wydarzeń wymaga w każdym czasie poszukiwania większych pomieszczeń, nadto brakuje miejsc do swobodnego przeprowadzenia rehabilitacji, spotkań z psychologiem itp. (...).* Wyjaśnienia zostały przyjęte przez kontrolujących.

(dowód: akta kontroli str. 51)

4. Sprawozdawczość

Organizacja w dniu 22 maja 2025 r. zamieściła na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności (dalej: NIW), Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za 2024 r. oraz Sprawozdanie finansowe za 2024 r.

¹⁸ W ramach kampanii promocyjnej w zakresie pozyskania 1,5% odliczenia dla OPP.

¹⁹ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2756).

Stwierdzono, że przedmiotowe sprawozdania zostały złożone w terminie wynikającym z art. 23 ust. 6 u.d.p.p.w.²⁰

Kontrolujący ustalili również, że w dniu kontroli ww. sprawozdania były umieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia, do czego zobowiązuje postanowienie art. 23 ust. 2a u.d.p.p.w.²¹

(dowód: akta kontroli str. 482, 496-517)

4.1 Sprawozdanie merytoryczne

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- 1) Kwoty przychodów i kosztów ogółem wykazane w sprawozdaniu były zgodne z ewidencją księgową, lecz nie były zgodne z dokumentacją źródłową.
- 2) Nie ma możliwości zweryfikowania danych w zakresie stanu środków pochodzących z 1,5% pdof na pierwszy dzień roku sprawozdawczego.

Szczegóły ww. nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości – Ad. 2, Ad 3.1. i Ad. 3.2.

Wykazane w sprawozdaniu działania dotyczące środków z 1,5% pdof znajdują odzwierciedlenie w przedłożonej dokumentacji. Stowarzyszenie ujęło dwa działania, na które poniosło koszty z 1,5% pdof, jednocześnie określając dla obydwu jedną kwotę szacunkową w wysokości 598 014,36 zł. Postępowanie to było niezgodne z *Instrukcją wypełniania sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego z kwietnia 2024 r.*²², w której postanowiono, że każde działanie winno mieć przypisaną do siebie szacunkową kwotę kosztów poniesionych z 1,5% pdof. Kontrolujący nie kwestionują powyższego, ponieważ dotyczy to jedynie sposobu ujęcia danych, jednakże wskazują, że wykazywane dane powinny być sporządzane według wytycznych ww. instrukcji.

(dowód: akta kontroli str. 155-411, 438-481, 496-506, 521-522)

Stowarzyszenie nieprawidłowo sporządziło sprawozdanie w zakresie kwoty kosztów nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, kosztów odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz kosztów kampanii informacyjnej związanej z pozyskiwaniem 1,5% pdof oraz wykazało nieprawidłowy skład zarządu, a także wskazało osobę nieupoważnioną do składania oświadczeń woli w punkcie Imię i nazwisko osoby upoważnionej lub imiona i nazwiska osób upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu organizacji. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

4.2 Sprawozdanie finansowe

W wyniku kontroli ustalono, że przedstawione kwoty przychodów i kosztów są zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej, jednakże nie są to kwoty zgodne ze stanem faktycznym. Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości w pkt Ad 2, Ad 3.1. i Ad 3.2

²⁰ Zgodnie z art. 23 ust. 6 u.d.p.p.w.: *Organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.*

²¹ Zgodnie z art. 23 ust. 2a u.d.p.p.w.: *Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.*

²² Instrukcja obowiązująca w dniu składania sprawozdania merytorycznego w 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 155-411, 438-481, 507-517, 521-522)

Stowarzyszenie w informacji dodatkowej nie wskazało sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1,5% pdof, a sprawozdanie finansowe w miejscu podpisu organu zostało opatrzone nazwiskiem osoby nieuprawnionej w dniu składania podpisu. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Sprawozdanie finansowe z działalności Organizacji za 2024 r. zostało zatwierdzone w dniu 13 maja 2025 r. Uchwałą nr 11/2025 Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Amazonek „Stokrotka”, co jest zgodne z postanowieniem art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 518)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ad 2. Rachunkowość w organizacji

Prowadzenie ewidencji księgowej w sposób niezgodny z ustawą o rachunkowości

Z wyjaśnień Stowarzyszenia wynika, że ewidencja była prowadzona w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Kontrolującym przedstawiono jej wydruki tabelaryczne. Stwierdzono, że w ww. dokumencie zawarto w ramach poszczególnych operacji księgowych datę (nie określono czego dotyczy), numer i skrót rodzaju dokumentu, kwotę ogółem dokumentu, zaewidencjonowanie na kontach księgowych po stronie Wn lub Ma oraz podsumowanie (obroty) na kontach po zakończeniu każdego z miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 437-479)

Na pytanie kontrolujących o przyczynę prowadzenia ewidencji księgowej niezgodnie z ustawą o rachunkowości Prezes Stowarzyszenia poinformowała: *nie posiadam wiedzy szczegółowej w kontrolowanym zakresie. (...)*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Zgodnie z art. 23 ust. 1-2 i 4 ustawy o rachunkowości zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu. Zapis księgowy powinien zawierać co najmniej:

- datę dokonania operacji gospodarczej;
- określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji;
- zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów;
- kwotę i datę zapisu;
- oznaczenie kont, których dotyczy. (...)

Zapisy w dzienniku i na kontach księgi głównej powinny być powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie. (...).

W tym miejscu kontrolujący zwracają uwagę, że ewidencja księgowa powinna być prowadzona w sposób trwały oraz z zachowaniem minimalnego zakresu informacyjnego dotyczącego poszczególnych operacji gospodarczych. Zatem posiadanie przez Stowarzyszenie jedynie tabeli (w pliku formatu Excel) niezawierającej daty operacji gospodarczej, daty dowodu księgowego (jeśli różni się ona od daty dokonania operacji), zrozumiałego tekstu opisującego operację (lub kodu), kwoty i daty zapisu oraz księgi głównej nie spełnia wymogów wskazanych w ustawie o rachunkowości.

Skutkiem nieprawidłowości jest ryzyko, że sytuacja majątkowa i finansowa Stowarzyszenia może być przedstawiona w sposób niejasny. Ponadto przedmiotowa ewidencja księgowa nie spełnia funkcji informacyjnej oraz niesie ze sobą ryzyko błędnych zapisów.

Nieprawidłowe wyodrębnienie ewidencji księgowej wydatków z 1,5% pdof oraz środków na promocję 1,5% pdof

Organizacja na jednym koncie księgowym ujmowała wydatki ponoszone z 1,5% pdof na działania statutowe i na promocję 1,5% pdof. Nie wyodrębniono osobnego konta księgowego dla wydatków poniesionych na promocję 1,5% pdof sfinansowanych z 1,5% pdof.

(dowód: akta kontroli str. 398, 438-479)

Na pytanie kontrolujących o przyczynę nieprawidłowości Prezes Stowarzyszenia poinformowała: *nie posiadam wiedzy szczegółowej w kontrolowanym zakresie. (...)*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Obowiązek stosownego wyodrębnienia ewidencji księgowej wydatków ponoszonych z 1,5% pdof, wynika z art. 27 ust. 2c u.d.p.p.w, zgodnie z którym organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1,5% pdof, o której mowa w art. 27c ust. 1 u.d.p.p.w.

Należy zauważyć, że niedopełnienie przez Stowarzyszenie obowiązku, o którym mowa w art. 27 ust. 2c u.d.p.p., skutkuje brakiem transparentności w gospodarowaniu przez Organizację środkami publicznymi.

Nieprawidłowe ewidencjonowanie przychodów - zakwalifikowanie darowizny od osoby fizycznej, jako wpłaty z tytułu 1,5% pdof

W wyniku porównania wyciągów bankowych z danymi zawartymi w ewidencji księgowej, w sprawozdaniu merytorycznym oraz w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2024 r. stwierdzono, że darowizna od osoby fizycznej w kwocie 333,00 zł wpłacona na rachunek Stowarzyszenia w dniu 30 października 2024 r., została zakwalifikowana do środków pochodzących z 1,5% pdof, które następnie wykazane zostały jako uzyskane w łącznej kwocie 786 743,70 zł, w ewidencji księgowej, w sprawozdaniu merytorycznym oraz w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

(dowód: akta kontroli str. 398, 438-479, 496-517)

Należy zauważyć, że darowizna w rozumieniu przepisów prawa cywilnego nie jest tożsama z przekazaniem przez podatnika 1,5% swojego pđof na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego, które to przekazanie:

- uregulowane jest przepisami prawa podatkowego,
- dotyczy środków finansowych stanowiących podatek należny dla Skarbu Państwa,
- dla swojej skuteczności wymaga między innymi złożenia zeznania podatkowego oraz zapłaty podatku.

Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że (...) Nie potrafię również podać przyczyny dla której poprzednicy nieprawidłowo wykazali kwoty przychodów z ww. dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 47-48)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest zawyżenie o 333,00 zł przychodów Stowarzyszenia z tytułu 1,5% pđof wykazanych w ewidencji księgowej, w sprawozdaniu merytorycznym i w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2024 r.

Nieprawidłowe ewidencjonowanie poniesionych z 1,5% pđof kosztów w 2024 r.

W wyniku kontroli ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowy zapis na koncie 401-011. Organizacja nie zaewidencjonowała w 2024 r. w kosztach 1,5% pđof kwoty w wysokości 24,66 zł stanowiącej część kwoty z faktury nr P/20454085/0006/24 z dnia 18 listopada 2024 r. na ogólną kwotę wynoszącą 289,48 zł. Kwota ta została zadekretowana w całości do kosztów sfinansowanych z 1,5% pđof. Z ustaleń kontrolujących wynika, że w 2024 r. zaewidencjonowano kwotę 264,82 zł w wysokości poniesionego wydatku, natomiast resztę kwoty (24,66 zł) zaewidencjonowano w kosztach sfinansowanych z 1,5% w 2025 r. (tj. w momencie poniesienia wydatku).

Prezes wyjaśniła, że *faktura o numerze P/20454085/0006/24 z dnia 18 listopada 2024 r. została opłacona 03 grudnia 2024 r. na kwotę 264,82 zł i zaewidencjonowana w 2024 r. Płatności dokonał poprzedni zarząd Stowarzyszenia. Po przejęciu obowiązków przez obecny zarząd dostrzeżono, że kwota uiszczona była niższa, aniżeli wynika to z treści faktury o 24,66 zł. Wobec czego obecny zarząd podjął decyzję o dokonaniu dopłaty różnicy, stąd kwota 24,66 zł zaewidencjonowana w kosztach sfinansowanych z 1,5 % w 2025 r. Płatność nastąpiła w dniu 11 stycznia 2025 r., w załączeniu przedkładam potwierdzenie przelewu.*

(dowód: akta kontroli str. 100-117, 240-242, 356-411, 438-481, 521-522)

Przyczyną błędnego księgowania w kosztach było opłacenie faktury w kwocie niższej niż to wynika z dowodu księgowego, a następnie zaksięgowanie w kosztach jedynie kwoty poniesionego wydatku.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zatem należało zaksięgować w kosztach 2024 r. całą kwotę faktury.

Ponadto według art. 24 ust. 1-4 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się w szczególności za:

- 1) rzetelne, jeśli dokonywane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty,
- 2) prowadzone bezbłędnie, jeśli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych,
- 3) za sprawdzalne, jeśli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych. (...)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest posiadanie nieprawdziwej informacji w zakresie wysokości kosztów poniesionych z 1,5% pdof w 2024 r. oraz brak weryfikowalności poniesionych kosztów sfinansowanych z 1,5% pdof na podstawie ewidencji księgowej.

Nieprawidłowe opisywanie dowodów księgowych

W wyniku kontroli prawidłowości opisywania przez Stowarzyszenie kosztowych dowodów księgowych stwierdzono, że w przypadku:

- 31 dowodów księgowych dokonano zatwierdzeń pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym po dokonaniu wydatku,
- list płac za styczeń, listopad i grudzień 2024 r. nie dokonano zatwierdzeń pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym oraz dekretacji, a także w przypadku list płac za listopad i grudzień 2024 r. nie dokonano ich zatwierdzenia,
- faktury nr 20/01/2024 z dnia 24 stycznia 2024 r. na kwotę 6 856,50 zł, stwierdzono, że użyto korektora w celu skorygowania opisu w zakresie kwoty środków poniesionych z 1,5% pdof na kwotę 5 656,50 zł.

(dowód: akta kontroli str. 155-284, 289-310, 439-346, 351-354, 356-411, 438-481, 521-522).

Prezes odniosła się do ww. ustaleń, stwierdzając, że nie potrafi wskazać przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości. W kwestii związanej z użyciem korektora przy opisywaniu faktury stwierdziła jedynie, że: *Wiedzę w tym zakresie posiada były zarząd Stowarzyszenia, w tym Pani prezes zarządu (...), skarbnik Pani (...), ewentualnie główna księgowa Pani (...).*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Każdy dowód księgowy, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6²³ ustawy o rachunkowości, powinien być skontrolowany i zatwierdzony pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym przez upoważnioną do tego osobę i opisany w sposób niepozostawiający wątpliwości co do klasyfikacji danego wydatku, źródeł jego finansowania i zgodności z celami statutowymi Stowarzyszenia.

²³ Ustawa o rachunkowości w art. 21 ust. 1a pkt 2 dopuszcza możliwość zaniechania zamieszczania na dowodzie księgowym danych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6, czyli stwierdzenia sprawdzenia dowodu oraz sposobu zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji), a także podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, jednak jedynie wtedy, gdy wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych.

Kontrola dowodów księgowych ma na celu sprawdzenie, czy dowody te są zgodne z wymaganiami zawartymi w art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tzn. czy są rzetelne to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne to jest zawierają co najmniej dane wymagane w art. 21 ust. 1 ww. ustawy oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywań i przeróbek.

Mając na uwadze powyższe, w celu zachowania rzetelności i czytelności opisów dowodów księgowych, zasadnym byłoby dokonywanie poprawek np. poprzez skreślenie błędnej treści lub kwoty, a następnie zapisanie prawidłowej treści opisu.

Opisane działanie skutkuje brakiem transparentności dokumentowania wydatków poniesionych z 1,5% pdof w 2024 r.

Nieprawidłowe naliczenie kwoty Funduszu Pracy na liście płac

W przypadku listy płac za styczeń 2024 r. nieprawidłowo naliczono kwotę Funduszu Pracy (finansowaną z 1,5% pdof) zaniżając ją o 0,30 zł. Na liście płac wskazano kwotę 252,05 zł Funduszu Pracy natomiast według obliczeń kontrolujących winna być to kwota 252,35 zł ($10\,300,00\text{ zł} \times 2,45\% = 252,35\text{ zł}$).

Na pytanie kontrolujących o zaniżenie kwoty Funduszu Pracy Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że *nie posiadam szczegółowej wiedzy, dlaczego (...) W mojej ocenie wobec tak niewielkiej kwoty mogło dojść do omyłki osoby, która dokonywała przelewu bankowego, która przez nierozwagę mogła nacisnąć klawisz odpowiadający innej cyfrze niż należało dokonać, ewentualnie doszło do zwykłego błędu rozrachunkowego.*

(dowód: akta kontroli str. 31-98, 285, 298-306)

Przyczyną mogła być omyłka, błąd osoby sporządzającej listę płac, co skutkuje rozliczeniem zaniżonej kwoty Funduszu Pracy w styczniu 2024 r.

Zatwierdzenie pod względem formalnym oraz ujęcie w ewidencji księgowej dowodu księgowego niespełniającego wymogów formalnych

W wyniku kontroli stwierdzono, że Organizacja nieprawidłowo zatwierdziła pod względem formalnym, a następnie ujęła w ewidencji księgowej fakturę proformę.

Stowarzyszenie na dzień kontroli posiadało jedynie fakturę proformę nr FPF/61/OPP/2024 z dnia 4 listopada 2024 r. na kwotę 74 108,00 zł, która została zatwierdzona m. in. pod względem formalnym i na jej podstawie zaksięgowano wydatek poniesiony z 1,5% pdof.

(dowód: akta kontroli str. 342-343, 356-411, 438-479)

Na pytanie kontrolujących o przyczyny takiego postępowania Prezes stwierdziła m.in., że: (...) *nie posiadam, jednakże wiedzy, dlaczego poprzednicy dokonali zaewidencjonowania faktury w kosztach poniesionych ze środków 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych. Wskazuję, iż być może było to zaniedbanie skarbnika (...), która miała pozyskać ten dokument. (...).*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Przyczyną nieprawidłowości wskazaną w wyjaśnieniach mogło być zaniedbanie osoby odpowiedzialnej za pozyskanie dokumentu.

Dokument nazywany fakturą proformą nie jest dowodem księgowym. Wystawiający poprzez oznaczenie dokumentu jako faktura proforma wskazuje jednoznacznie, że nie jest to faktura w rozumieniu przepisów o VAT i nie powoduje skutków w zakresie podatku VAT. Zatem nie stanowi dowodu zawarcia transakcji i tym samym nie może być zaksięgowana.

W trakcie kontroli Stowarzyszenie przedłożyło do faktury proformy, duplikat faktury końcowej nr FA/63/OOP/2024 z dnia 18 września 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 81)

Ujęcie w ewidencji księgowej faktury proforma zamiast faktury ostatecznej skutkuje nieprawidłowym udokumentowaniem operacji gospodarczej.

Zbiornicze dekretywanie dowodów księgowych a następnie zbiornicze ujęcie ich w rejestrze kasowym

W wyniku kontroli stwierdzono, że 3 dowody księgowe (paragony)²⁴, na podstawie których dokonywano wydatków ze środków 1,5% pdof na ręczniki papierowe zostały zbiorniczo zadekretowane, zbiorniczo ujęte w rejestrze kasowym w kwocie 50,37 zł, a następnie zaewidencjonowane na podstawie miesięcznego raportu kasowego na łączną kwotę 439,57 zł, stanowiącą sumę wydatków zaewidencjonowaną w raporcie kasowym.

Ponadto stwierdzono, że w raporcie kasowym nie dokonano oznaczenia dowodów księgowych, co miało miejsce również w przypadku paragonów zaewidencjonowanych w raportach kasowych dotyczących listopada i grudnia 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 155, 177-178, 438-481, 521-522)

Prezes Stowarzyszenia stwierdziła, że *nie posiadam wiedzy dlaczego wydatki (...) poniesione z 1,5 % podatku dochodowego od osób fizycznych zostały zadekretowane i zaewidencjonowane zbiorniczo. Wiedzę w tym zakresie posiada były zarząd Stowarzyszenia, w tym Pani prezes zarządu (...), skarbnik Pani (...), ewentualnie główna księgowa Pani (...)*;

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

W art. 20 ust. 3 ustawy o rachunkowości zostało wskazane, że podstawą zapisów zbioru dowodów źródłowych mogą być dowody księgowe zbiornicze, które muszą być w dowodzie zbiorniczym pojedynczo wymienione. W takim przypadku dowody stanowią załącznik do zestawienia.

Dowody księgowe powinny być czytelne i jednoznacznie określające zaistniałe zdarzenie gospodarcze.

Brak prawidłowo sporządzonych zbiorniczych dowodów księgowych i ich opisów, powoduje nieczytelność zapisów księgowych. Generuje to trudności w ustaleniu, jakie dowody księgowe zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych.

²⁴ Dowody księgowe nr 182492, 182490, 182494 z dnia 13 stycznia 2024 r., każdy na kwotę 16,79 zł.

Regulowanie zobowiązań po terminie płatności

Kontrolujący po dokonaniu analizy dokumentów przedłożonych do rozliczenia środków wydatkowanych z 1,5% p.dof stwierdzili, że:

- W przypadku 4 dowodów księgowych dokonywano zapłaty po terminach płatności (od 1 do 33 dni). Zestawienie dowodów księgowych przedstawia poniższa tabela.

Data dokumentu	Numer dokumentu	Termin płatności	Data zapłaty	Liczba dni przekroczenia terminu	Kwota zapłacona po terminie
2024-01-24	20/01/2024	2024-01-30	2024-01-31	1	6 856,50 zł
2024-11-22	P/20454085/0006/24	2024-12-09	2025-01-11	33	24,66 zł
2024-11-29	5/11/2024	2024-12-06	2024-12-07	1	320,00 zł
2024-11-12	F/20438361/11/24	2024-11-26	2024-12-07	11	104,55 zł

(dowód: akta kontroli str. 240-242, 248-249, 252-253, 351-352, 356-411, 521-522)

Prezes stwierdziła, że *nie posiadam szczegółowej wiedzy dlaczego dokumenty finansowo-księgowe opisane w tabeli (...) zostały opłacone po ich terminach. Zazwyczaj płatności te dokonywała Pani prezes (...) i skarbnik (...), która w ostatnim dniu płatności dokonywała przelewu bankowego. W mojej ocenie związane to było z konfliktem w zarządzie, składanymi licznymi rezygnacjami z pełnionych funkcji w zarządzie, związanym z tym zamieszaniami. Dostrzegając ten fakt, dopiero po uzyskaniu dostępu do rachunku bankowego, można było dokonać płatności, które nastąpiły odpowiednio w terminach wskazanych w tabelarycznym ujęciu.*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

- Składki społeczne za listopad 2024 r. osób zatrudnionych w Stowarzyszeniu w kwocie 2 883,47 zł zostały opłacone w dniu 11 stycznia 2025 r., tj. 27 dni po terminie.²⁵

Również zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 291,00 zł za listopad 2024 r. dla p. (...) została opłacona w dniu 11 stycznia 2025 r., tj. 22 dni po terminie, a dla p. (...) w kwocie 297,00 zł została uiszczona 27 marca 2025 r., tj. 97 dni po terminie.²⁶

(dowód: akta kontroli str. 112, 116-117, 285-310, 356-411)

Prezes w tym przypadku wyjaśniła także, że *nie posiadam szczegółowej wiedzy dlaczego składki społeczne za listopad 2024 roku zostały opłacone po terminie. (...) a także, (...) dlaczego podatek dochodowy od osób fizycznych za listopad 2024 r. dla Pani (...) został opłacony po terminie. (...).*

W odniesieniu do obydwu kwestii Prezes wskazała, że: *Płatność powinna nastąpić do 20 grudnia 2024 roku, zazwyczaj płatności te dokonywała Pani (...) skarbnik, która w ostatnim dniu płatności dokonywała przelewu bankowego. W mojej ocenie związane to było z konfliktem w zarządzie, składanymi licznymi*

²⁵ Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych: *Płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca – dla płatników składek posiadających osobowość prawną. Termin na opłacenie składek społecznych mijał w dniu 15 grudnia 2024 r.*

²⁶ Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych: *Płatnicy, o których mowa w art. 32–35, przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego (...). Termin przekazania zaliczek mijał w dniu 20 grudnia 2024 r.*

rezygnacjami z pełnionych funkcji w zarządzie, związanym z tym zamieszczeniem. Dostrzegając ten fakt, dopiero po uzyskaniu dostępu do rachunku bankowego, można było dokonać płatności, które to nastąpiło dopiero w dniu 11 stycznia 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Ponadto Prezes stwierdziła, że: kwota zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 297,00 zł została opłacona przez Stowarzyszenie w dniu 27 marca 2025 r.

Wyjaśniam, że zaliczkę uiszczono w wyniku otrzymanego upomnienia, łączna kwota przelewu wynosi 320,00 zł, na co składa się kwota zaliczki 297,00 zł, kwota odsetek 7,00 zł i koszty upomnienia 16,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 100-117)

Jak wynika z wyjaśnień przyczyną nieprawidłowości były w ocenie Prezesa zmiany organizacyjne w Stowarzyszeniu.

Należy zaznaczyć, że środki z 1,5% pdof są środkami publicznymi, a zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Podkreślenia wymaga, że dokonywanie wydatków po terminie może powodować powstanie zaległości oraz naliczenie odsetek od nieterminowych płatności, co może wiązać się ze wzrostem kwoty wymaganej i wzrostem ponoszonych w tym zakresie wydatków. Ponadto może to spowodować utratę wiarygodności Stowarzyszenia oraz podważyć do niego zaufanie, ponieważ niesolidne wywiązywanie się z zobowiązań szkodzi wizerunkowi Organizacji.

Ad 3.1. Przychody ze środków uzyskanych z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

Brak możliwości ustalenia rzeczywistego stanu środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r.

Stwierdzono, że stan środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r. w kwocie 629 262,88 zł, wykazany w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Stowarzyszenia za 2024 r., nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji księgowej za 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 438-479, 496-506)

W odpowiedzi na pytania kontrolujących, dlaczego Stowarzyszenie nie posiada ewidencji księgowej, prezentującej stan środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r. oraz w jaki sposób ustalono wykazaną w sprawozdaniu merytorycznym za 2024 r. kwotę 629 262,88 zł, Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że:

- *nie potrafię udzielić odpowiedzi na pytanie, dlaczego Stowarzyszenie nie posiada ewidencji księgowej prezentującej stan środków z 1,5 % podatku dochodowego od osób fizycznych na dzień 01.01.2024 r. (...),*
- *sprawozdanie merytoryczne za 2024 rok, z uwagi na rezygnację poprzedniego zarządu Stowarzyszenia, zbliżający się termin w jakim to należało sporządzić i przestać sprawozdanie merytoryczne do Narodowego Instytutu Wolności zostało sporządzone przez Panią (...) księgowa prowadzącą biuro rachunkowe, której*

zlecono prowadzenie dokumentacji księgowo- finansowej Stowarzyszenia od 2025 roku. Podstawę wykazania w sprawozdaniu merytorycznym za 2024 rok stanowiła dokumentacja pozostawiona przez poprzedni zarząd w siedzibie Stowarzyszenia. Nie mam pewności, jednakże, czy jest to całość dokumentacji jaka została sporządzona, czy i kto posiada pozostałą część, nie sposób uzyskać takiej informacji ze względu na konflikt jaki zaistniał wewnątrz poprzedniego zarządu.

W załączeniu do złożonych wyjaśnień kontrolującym przekazano poniższą Tabelę nr 1 – Przychody z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2024 r.

Stan niewykorzystanych środków z 1,5% na dzień 1.01.2024 r.	Wpływy z 1,5% w okresie 1.01.2024 r. - 31.12.2024 r.		Razem środki z 1,5%
	ze wskazaniem	bez wskazania	
29 431,92 zł	-	786 743,70 zł	816 175,62 zł

Zaprezentowane w tabeli dane wskazują, że stan środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r. w kwocie 29 431,92 zł, został wyliczony przez Stowarzyszenie jako różnica pomiędzy kwotą przychodów z 1,5% pdof (658 694,80 zł), a kwotą kosztów poniesionych z 1,5% pdof (629 262,88 zł), które wykazane zostały w sprawozdaniu merytorycznym z działalności Stowarzyszenia za 2023 r.

Należy zauważyć, że wskazana w tabeli kwota 29 431,92 zł również nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji księgowej za 2024 r. oraz wyliczona została z pominięciem stanu środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2023 r., wykazanego w kwocie 808 548,51 zł w podpunkcie III.3.1.²⁷ rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności Stowarzyszenia za 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 48-49, 79, 483-495)

W związku z powyższym kontrolujący dokonali analizy danych zawartych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Stowarzyszenia za 2023 r. w zakresie stanu środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2023 r., wpływów z 1,5% pdof w 2023 r. oraz kosztów poniesionych z 1,5% pdof w 2023 r. Szczegóły przedstawiono w tabeli.

Środki z 1,5% niewykorzystane na dzień 1.01.2023 r.	Wpływy z 1,5% w okresie 1.01.2023 r. – 31.12.2023 r.	Koszty z 1,5% w okresie 1.01.2023 r. – 31.12.2023 r.	Środki z 1,5% niewykorzystane na dzień 31.12.2023 r.
808 548,51 zł	658 694,80 zł	629 262,88 zł	837 980,43 zł

Z powyższej tabeli wynika, że stan środków z 1,5% pdof niewykorzystanych na dzień 31.12.2023 r., wyliczony z uwzględnieniem wszystkich składowych oraz zgodnie z metodologią przyjętą przez Stowarzyszenie, powinien wynosić 837 980,43 zł. Należy jednak zauważyć, że sprawozdanie merytoryczne nie jest dokumentem źródłowym, a wtórnym, w związku z tym nie powinno być podstawą ustalenia stanu środków pochodzących z 1,5% pdof.

Różnica w wysokości środków pochodzących z 1,5% pdof niewykorzystanych na dzień 31 grudnia 2023 r., wskazanej przez Stowarzyszenie (29 431,92 zł) oraz

²⁷ Zgodnie z instrukcją wypełniania sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego, w podpunkcie III.3.1. powinny zostać wykazane wszystkie środki z 1,5% pdof, których organizacja nie wydatkowała w poprzednich latach.

ustalanej przez kontrolujących (837 980,43 zł), może świadczyć o tym, że Stowarzyszenie nie posiada wiedzy o faktycznym stanie środków pochodzących z 1,5% pdof będących do jego dyspozycji.

W związku z tym, że ewidencja księgowa Stowarzyszenia za 2024 r. nie potwierdza stanu tych środków, opisana nieprawidłowość skutkuje tym, że kontrolujący na podstawie wyjaśnień i dokumentów księgowych nie są w stanie potwierdzić i ustalić rzeczywistego stanu środków pochodzących z 1,5% pdof na dzień 1 stycznia 2024 r.

Ad 3.2. Wykorzystanie środków pozyskanych z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

Wydatkowanie środków z 1,5% pdof niezgodnie z art. 27 ust. 2 u.d.p.p.w.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie Stowarzyszenie wydatkowało środki pochodzące z 1,5% pdof na zakup:

- kwiatu ciętego – wydatek w kwocie 110,00 zł udokumentowany paragonem fiskalnym nr 000044938 z dnia 21 listopada 2024 r.,
- torby prezentowej, herbaty, kubka – wydatek w kwocie 98,00 zł udokumentowany paragonem fiskalnym nr 5931 z dnia 21 listopada 2024 r.,

który to zakup został opisany na dowodzie księgowym jako *kwiaty i prezent na zakończenie współpracy z Panią psycholog (...)*.

Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że *decyzje co do przeznaczenia środków z 1,5 % podatku dochodowego od osób fizycznych w związku z zakupem prezentu na zakończenie współpracy z psycholog (...) została podjęta przez poprzedni zarząd Stowarzyszenia. Nie posiadam wiedzy w zakresie przyczyn dla których doszło do podjęcia decyzji o sfinansowaniu prezentu.*

(dowód: akta kontroli str. 53, 271-272)

Zgodnie z art. 27 ust. 2 u.d.p.p.w. otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1,5% pdof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Działalność pożytku publicznego zdefiniowana została w art. 3 ust. 1 u.d.p.p.w., zgodnie z treścią którego jest nią działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 u.d.p.p.w.

Stwierdzono, że zakup kwiatów oraz prezentu na zakończenie współpracy z psychologiem w łącznej kwocie 208,00 zł, nie mieści się w katalogu zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 u.d.p.p.w., jak również nie znajduje uzasadnienia z punktu widzenia celów statutowych Stowarzyszenia.

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest uwzględnienie w kosztach poniesionych z 1,5% pdof kwoty 208,00 zł (zawyżenie kosztów) oraz ujęcie w sprawozdaniu merytorycznym z działalności Stowarzyszenia nieprawidłowych danych o wysokości kosztów finansowanych z 1,5% pdof w 2024 r.

Nieinformowanie o sfinansowaniu ze środków z 1,5% pdof promocji 1,5% pdof

W wyniku kontroli stwierdzono, że Stowarzyszenie nie umieściło na swojej stronie internetowej oraz w biuletynie informacyjnym Stowarzyszenia stosownej informacji o treści **"Materiał promocyjny został sfinansowany /współfinansowany ze środków finansowych pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych."**, co było niezgodne z postanowieniem § 2 ust. 1 rozporządzenia²⁸ w związku z art. 27c ust. 1 u.d.p.p.w.

(dowód: akta kontroli str. 311-349, 351-355)

W kwestii prowadzenia kampanii informacyjnej Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że: (...) *na stronie internetowej, na której była prowadzona kampania promocyjna widnieje informacja o źródle finansowania w zakresie zgodnym z art 27 c ustawy [u.d.p.p.w.], jak też rozporządzenia [przypis 31]. Powyższe wynika z załączonego wydruku ze strony internetowej.*

Odnośnie biuletynu informacyjnego Stowarzyszenia Prezes wyjaśniła, że: *nie posiadam szczegółowej wiedzy dlaczego (...) Wszelkie decyzje w zakresie planowania treści, projektu graficznego i wyboru technologii druku podejmował poprzedni zarząd, w tym Pani prezes zarządu (...), ewentualnie decyzje podejmowane były na spotkaniach informacyjnych przez członkinie Stowarzyszenia w dyskusji otwartej. Biuletyn wydany został w 2023 r., obecny skład osobowy zarządu został powołany w 2025 r., przez co nie miał wpływu na treść i opracowanie biuletynu. (...) Zarząd obecny Stowarzyszenia nie udostępniania biuletynu, ulegnie on całkowitemu trwałemu zniszczeniu w formie papierowej, jak też trwale w formie elektronicznej (m.in. strony internetowej, portali społecznościowych).*

(dowód: akta kontroli str. 31-98, 100-117)

Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że treść, która została zawarta zarówno na stronie internetowej jak i w biuletynie brzmi: „Podaruj 1,5% ze swojego podatku dla Stowarzyszenia Amazonek Stokrotka”. Zatem Stowarzyszenie nie umieściło na swojej stronie internetowej informacji o wymaganej treści (co potwierdzają podpisane przez Prezesa w trakcie kontroli zrzuty ekranu komputera oraz zrzut ekranu przedstawiony razem z wyjaśnieniami), a w przypadku biuletynu Stowarzyszenia nie zamieściło wyżej wskazanego zdania o źródle finansowania w materiałach promocyjnych.

Przyczyną jest przekonanie, że na stronie internetowej znajduje się informacja o źródle finansowania. W kwestii biuletynu natomiast nie podano przyczyny ze względu na brak wiedzy obecnego zarządu w tym zakresie.

Postępowanie to skutkuje niepoinformowaniem odbiorców, że działania promocyjne polegające na zachęcaniu do przekazywania 1,5% pdof zostały sfinansowane z 1,5% pdof.

²⁸ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2756).

Ad 4.1 Sprawozdanie merytoryczne

Nieprawidłowo wypełnione sprawozdanie merytoryczne w zakresie poniesionych kosztów z 1,5% pdof

Stowarzyszenie w sprawozdaniu merytorycznym za 2024 r. nieprawidłowo wykazało kwotę kosztów w punkcie III.4.1. a) koszty z tytułu prowadzenia nieodpłatnej działalności pożytku publicznego sfinansowane z 1,5% pdof w wysokości 598 014,36 zł oraz nie wykazało kwot kosztów poniesionych z 1,5% pdof w:

- 1) punkcie III.4.1. b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego sfinansowane z 1,5% pdof,
- 2) punkcie III.4.2 Koszty kampanii informacyjnej lub reklamowej związanej z pozyskiwaniem 1,5% pdof.

(dowód: akta kontroli str. 155-411, 438-481, 496-506, 521-522)

Wykazane dane w sprawozdaniu merytorycznym nie są zgodne ze stanem faktycznym ustalonym przez kontrolujących na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej.

ad 1) działalność odpłatna

Kontrolujący ustalili na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej dotyczącej kontrolowanej próby, że Stowarzyszenie pobierając częściowe opłaty od osób uczestniczących w organizowanych przez Stowarzyszenie działaniach statutowych jednocześnie pokrywało całość wydatków poniesionych na te działania ze środków 1,5% pdof.

W związku z tym, że Organizacja nie posiadała wyodrębnionej ewidencji księgowej dla działalności odpłatnej (wszystkie koszty wykazano w ramach działalności nieodpłatnej), kontrolujący poprosili Stowarzyszenie o udzielenie informacji dotyczącej łącznej kwoty odpłatności pozyskanych od osób korzystających z aktywności organizowanych przez Stowarzyszenie (basen, fitness, sauna, masaż) w styczniu, listopadzie i grudniu 2024 r.

Pozyskane kwoty w skontrolowanych miesiącach ustalono na podstawie informacji przekazanych w wyjaśnieniach. Szczegóły zawarto w poniższej tabeli.

Rodzaj aktywności	Kwota wniesionych opłat ²⁹		
	styczeń 2024 r.	listopad 2024 r.	grudzień 2024 r.
Basen, fitness i sauna	1 020,00 zł	1 459,00 zł	1 227,00 zł
Masaż	800,00 zł	660,00 zł	1 020,00 zł
Spotkanie integracyjne "wigilia"	-	-	2 480,00 zł
Razem	1 820,00 zł	2 119,00 zł	4 727,00 zł

(dowód: akta kontroli str. 31-98, 155-284, 356-411, 438-478, 496-506, 521-522)

Kwota pozyskanych środków przez Stowarzyszenie w ciągu 3 miesięcy wynosi łącznie 8 666,00 zł.

²⁹ Kwoty przedstawione w tabeli nie są tożsame z kwotami wynikającymi z całej przedstawionej kontrolującym dokumentacji źródłowej.

Mając na uwadze art. 8 ust. 1 pkt 1 u.d.p.p.w.³⁰, w ocenie kontrolujących, Stowarzyszenie winno, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 u.d.p.p.w.³¹, wyodrębnić działalność odpłatną pożytku publicznego, a co za tym idzie wykazać koszty działalności odpłatnej w sprawozdaniu merytorycznym w punkcie III.4.1. b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego sfinansowane z 1,5% pdof.

ad 2) koszty kampanii promującej 1,5% pdof sfinansowanej z 1,5% pdof

Zgodnie z ustaleniami kontrolujących z 1,5% pdof Stowarzyszenie wydatkowało w 2024 r. środki w wysokości **251 020,50 zł** na kampanię promocyjną zachęcającą do przekazywania 1,5% pdof. Jednakże w sprawozdaniu merytorycznym za 2024 r. w pkt III. 4.2 nie wykazano żadnych kosztów kampanii promocyjnej-

(dowód: akta kontroli str. 311-411, 438-479, 496-506)

ad 1-2)

W związku z ustaleniami dotyczącymi kosztów działalności odpłatnej Prezes stwierdziła, że: *nie posiadam wiedzy w kontrolowanym zakresie. Wiedzę w tym zakresie posiada były zarząd Stowarzyszenia, w tym Pani prezes zarządu (...), skarbnik Pani (...), ewentualnie główna księgowa Pani (...).*

W kwestii niewykazania w sprawozdaniu kosztów promocji Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, że: *sprawozdanie merytoryczne za 2024 rok, z uwagi na rezygnację poprzedniego zarządu Stowarzyszenia, zbliżający się termin w jakim to należało sporządzić i przestać sprawozdanie merytoryczne do Narodowego Instytutu Wolności zostało sporządzone przez Panią (...), prowadząca biuro rachunkowe. której zlecono prowadzenie dokumentacji księgowo- finansowej Stowarzyszenia w 2025 roku. Podstawę jego sporządzenia stanowiła dokumentacja pozostawiona przez poprzedni zarząd w siedzibie Stowarzyszenia. Nie mam pewności, jednakże, czy jest to całość dokumentacji jaka została sporządzona, czy i kto posiada pozostałą część z uwagi na istniejący konflikt wewnątrz poprzedniego zarządu i brak możliwości nawiązania kontaktu z tymi osobami. Nie posiadam wobec powyższego wiedzy, dlaczego w sprawozdaniu merytorycznym nie wykazano w pkt III.4.2 kosztów kampanii promocyjnej. (...).*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Odnosząc się do wyjaśnień dotyczących promocji należy stwierdzić, że wskazana sytuacja w Stowarzyszeniu, nie miała wpływu na prawidłowość sporządzenia sprawozdania, gdyż Stowarzyszenie było w posiadaniu faktur oraz wyciągów bankowych, a także ewidencji księgowej potwierdzających poniesienie wydatków na promocję 1,5% pdof sfinansowaną z 1,5% pdof.

³⁰ Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 u.d.p.p.w. Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które pobierają one wynagrodzenie.

³¹ W myśl art. 10 ust. 1-2 u.d.p.p.w. Prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4:

1) nieodpłatnej działalności pożytku publicznego,

2) odpłatnej działalności pożytku publicznego lub (...) - wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku organizacyjnego wyodrębnienia działalności pożytku publicznego.

Podsumowując trzeba podkreślić, że sprawozdanie merytoryczne powinno przedstawiać dane prawidłowe oraz odzwierciedlać informacje umieszczone w dokumentacji finansowo-księgowej.

Ze względu na to, że środki z 1,5% p.dof. to środki publiczne przekazane wybranej organizacji przez społeczność na realizację działań statutowych, informacje zawarte w sprawozdaniu, zwłaszcza w zakresie poniesionych wydatków z 1,5% p.dof. powinny być transparentne tj. zrozumiałe, wiarygodne, dające możliwość odbiorcy zewnętrznemu dokonanie obiektywnej oceny, czy powierzone Organizacji środki zostały właściwie wykorzystane, zgodnie z założeniami i zobowiązaniami Organizacji.

Skutkiem powyższego jest przedstawienie w sprawozdaniu merytorycznym za 2024 r. (umieszczonym na stronie NIW) niepełnej informacji na temat zakresu prowadzonej działalności, co spowodowało obniżenie wartości informacyjnej dokumentu, w szczególności w zakresie dotyczącym środków z 1,5% p.dof.

Wykazanie nieprawidłowego składu zarządu oraz osoby nieupoważnionej do składania oświadczeń woli

W wyniku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu merytorycznym w punkcie I.7. Skład organu zarządzającego organizacji nieprawidłowo wskazano, że na dzień składania sprawozdania, tj. 22 maja 2025 r. funkcję prezesa pełniła osoba będąca prezesem do dnia 15 stycznia 2025 r.³² Wymieniono również nazwisko Sekretarza. Zaznaczono jednocześnie, że są to osoby wpisane do KRS.

Według Uchwały nr 13/2025 z dnia 13 maja 2025 r. Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia, podjętej przed przekazaniem sprawozdania, w skład zarządu wchodziło 5 osób, w tym prezes wybrany w dniu 16 stycznia 2025 r.

Zgodnie z *Instrukcją wypełniania sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego z kwietnia 2024 r.*³³ w punkcie I.7. Skład organu zarządzającego organizacji należało wpisać dane wszystkich osób wchodzących w skład organu. Powinny to być osoby, które aktualnie (tj. na dzień zamieszczania sprawozdania) zasiadają w zarządzie organizacji. W poszczególne pola należało wpisać imię, nazwisko oraz funkcję w zarządzie.

Zatem w punkcie I.7. należało wskazać wszystkie osoby powołane na członków zarządu w dniu 13 maja 2025 r. oraz zaznaczyć ich wpisanie lub niewpisanie w KRS.

W ostatnim polu sprawozdania przeznaczonym na imię i nazwisko osoby upoważnionej lub imiona i nazwiska osób upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu organizacji również wpisano nieprawidłowo nazwisko prezesa pełniącego tę funkcję do dnia 15 stycznia 2025 r.

Zgodnie z *Instrukcją wypełniania sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego z kwietnia 2024 r.*³⁴ w ostatnim polu sprawozdania należało wpisać imiona i nazwiska osób upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu organizacji oraz datę wypełnienia formularza sprawozdania merytorycznego.

³² Zgodnie z wyjaśnieniami Stowarzyszenia była prezes w dniu 15 stycznia 2025 r. złożyła w formie pisemnego oświadczenia rezygnację z pełnienia funkcji prezesa.

³³ Instrukcja obowiązująca w dniu składania sprawozdania merytorycznego w 2025 r.

³⁴ Instrukcja obowiązująca w dniu składania sprawozdania merytorycznego w 2025 r.

Powinny być to te same osoby, co w sekcji I. Dane organizacji pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego.

Zatem w tym przypadku była prezes nie mogła widnieć w sprawozdaniu jako osoba upoważniona do reprezentacji.

(dowód: akta kontroli str. 496-506, 519)

W związku z powyższym Prezes Stowarzyszenia wyjaśniła, m.in., że: (...) Obecny zarząd Stowarzyszenia złożył w NIW sprawozdania merytoryczne (...) za 2024 rok aby być uwzględnionym jako organizacja pożytku publicznego w wykazie organizacji uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2025 rok w 2026 roku.

Sprawozdania obejmują rok w którym pełniła Pani (...) funkcję prezesa zarządu, tj. za 2024 rok, a zatem to jak wynika ze sposobu reprezentacji określonej w opisie pełnym Stowarzyszenia winna ta osoba złożyć sprawozdania do 15 lipca 2025 r. w NIW.

Aby zachować termin obecny zarząd, złożył oryginały uprzednio przygotowanych pod Pani (...) nadzorem i aprobatą sprawozdań opatrzonych złożonymi wasnoręcznie podpisami i opatrzone imienną pieczęcią.

W złożonych w NIW sprawozdaniach widnieją dane identyfikująca Panią (...) tj. imię i nazwisko, bowiem za okres w który składane są sprawozdania pełniła Pani funkcję w organie reprezentującym.

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Kontrolujący stoją na stanowisku, że w dniu przekazywania sprawozdania merytorycznego za 2024 r. była Prezes Pani (...) nie pełniła funkcji prezesa, ze względu na złożenie rezygnacji w dniu 15 stycznia 2025 r., co potwierdzają wyjaśnienia Prezesa Stowarzyszenia.

Mając na uwadze art. 23 ust. 6 u.d.p.p.w., w którym wskazano, że organizacja pożytku publicznego zamieszcza **zatwierdzone (...) sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności (...)**, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej kontrolujący zapytali również, czy właściwy organ Stowarzyszenia podjął uchwałę zatwierdzającą sprawozdanie merytoryczne. W odpowiedzi Prezes wyjaśniła, że: *W dokumentach pozostawionych w siedzibie Stowarzyszenia odnajduję jedynie uchwałę Nr 11/2025 Nadzwyczajnego Walnego Zebrania członków Stowarzyszenia Amazonek „Stokrotka” z dnia 13 maja 2025 roku o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego. Na zebraniu tym przedstawione zostały wszystkie dokumenty tj. bilans, rachunek zysków i strat, jak też sprawozdanie merytoryczne do zatwierdzenia. Kontrolującym nie przedstawiono uchwały zatwierdzającej sprawozdanie merytoryczne za 2024 r.*

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Skutkiem jest udostępnienie sprawozdania opatrzonego nazwiskiem osoby nieupoważnionej do składania oświadczeń woli, którego zatwierdzenia Stowarzyszenie nie potwierdziło poprzez przedłożenie kontrolującym stosownej uchwały.

Ad 4.2 Sprawozdanie finansowe

Brak danych w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego o sposobie wydatkowania środków

Stowarzyszenie w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2024 r. nie wskazało sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1,5% pdof, do czego obligowała Stowarzyszenie dyspozycja pkt 7 informacji dodatkowej.

(dowód: akta kontroli str. 513-517)

Na tę okoliczność Prezes wyjaśniła, że: sporządzająca sprawozdanie merytoryczne osoba Pani (...) posługiwała się wiedzą, jaką pozyskała z dokumentów znajdujących się w siedzibie Stowarzyszenia. Wskazuję, iż nie mam pewności czy dokumentacja ta jest pełna, zaistniał konflikt wewnątrz byłego zarządu, brak jest możliwości nawiązania kontaktu z osobami z zarządu. Nie posiadam wiedzy wobec powyższego, dlaczego Stowarzyszenie w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2024 r. nie wskazało sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1,5% podatku, do czego obligowała Stowarzyszenie dyspozycja pkt 7 informacji dodatkowej.

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Skutkuje to brakiem możliwości ustalenia na podstawie sprawozdania finansowego na jakie działania wydatkowano środki z 1,5% pdof.

Nieprawidłowo podpisane sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe za 2024 r. przedstawione kontrolującym, sporządzone zgodnie z datą na dokumencie w dniu 25 marca 2024 r.³⁵ zostało podpisane (wydruk papierowy) przez byłą Prezes Stowarzyszenia.

Z wyjaśnień Stowarzyszenia wynika, że w dniu 15 stycznia 2025 r. była Prezes Zarządu złożyła rezygnację z pełnionej funkcji oraz członkostwa w Stowarzyszeniu składając na piśmie oświadczenie zarządowi Stowarzyszenia. Uchwałą nr 2/2025 z dnia 16 stycznia 2025 r. na Prezesa Zarządu od tego dnia została powołana obecna Pani Prezes.

(dowód: akta kontroli str. 31-98)

Zgodnie z Uchwałą nr 1/2025 r. z dnia 20 stycznia 2025 r. w skład zarządu weszło 9 osób. Natomiast zgodnie z treścią kolejnej Uchwały nr 13/2025 z dnia 13 maja 2025 r. Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia w skład zarządu od tego dnia weszło 5 osób.

Stowarzyszenie przedstawiło kontrolującym również wersję sprawozdania finansowego za 2024 r. umieszczoną w bazie sprawozdań NIW opatrzoną datą 21 maja 2025 r. i podpisem prezesa pełniącego tę funkcję przed dniem 16 stycznia 2025 r. (wydruk elektroniczny).

(dowód: akta kontroli str. 152, 507-519)

Na pytanie kontrolujących, o tę kwestię obecna Pani Prezes stwierdziła, że: *nie posiadam wiedzy, dlaczego sprawozdanie finansowe za 2024 rok zostało opatrzone jedynie przez Panią (...). Wiedzę w tym zakresie posiada były zarząd Stowarzyszenia, w tym Pani prezes zarządu (...), skarbnik Pani (...), ewentualnie główna księgowa Pani (...);*

³⁵ Według kontrolerów winno być: 2025 r.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 u.d.p.p.w. Organizacja pożytku publicznego sporządza roczne sprawozdanie finansowe, na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe podpisują – podając zarazem datę podpisu – osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu albo co najmniej jedna osoba wchodząca w skład tego organu w sposób, o którym mowa w ust. 2b. Odmowa podpisu sprawozdania finansowego wymaga sporządzenia pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.

W myśl art. 52 ust. 2b ustawy o rachunkowości, jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy, sprawozdanie finansowe może podpisać co najmniej jedna osoba wchodząca w skład tego organu po złożeniu przez pozostałe osoby wchodzące w skład tego organu oświadczeń, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, lub odmów złożenia takich oświadczeń. Odmowa złożenia oświadczenia jest równoznaczna z odmową podpisu sprawozdania finansowego i wymaga sporządzenia pisemnego uzasadnienia. Oświadczenie, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, oraz odmowa złożenia takiego oświadczenia są dołączane do sprawozdania finansowego.

Odnosząc się do powyższych ustaleń należy stwierdzić, że w momencie podpisywania zarówno sprawozdania papierowego jak i sprawozdania elektronicznego Pani (...) nie pełniła funkcji Prezesa. W tym czasie był już wybrany nowy Zarząd Stowarzyszenia, a sprawozdanie mogło być podpisane przez dowolnego członka zarządu sprawującego te funkcję w momencie podpisywania sprawozdania. Kontrolującym nie przedstawiono razem ze sprawozdaniem finansowym oświadczeń złożonych przez pozostałych członków organu, że sprawozdanie spełnia wymagania przewidziane w ustawie lub ich oświadczeń o odmowie złożenia takiego oświadczenia.

Wobec powyższego, w przypadku, gdy sprawozdanie finansowe jest podpisywane jedynie przez prezesa należy do sprawozdania dołączyć stosowne oświadczenia.

Skutkiem jest posiadanie wadliwego sprawozdania finansowego, niespełniającego wytycznych ustawy o rachunkowości w zakresie sposobu podpisu.

Za wszystkie nieprawidłowości odpowiadają osoby wchodzące w skład Zarządu Stowarzyszenia jako organu uprawnionego do zarządzania działalnością Stowarzyszenia w momencie zaistnienia nieprawidłowości.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienia Prezesa Zarządu z dnia 16 października 2025 r. ws. kontrolowanych zagadnień. 2. Wyjaśnienia Prezesa Zarządu z dnia 8 stycznia 2026 r. ws. kontrolowanych zagadnień. 3. Oświadczenie Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu z dnia 19 września 2025 r. ws. prowadzenia subkont.
---	--

	4. Oświadczenie Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu z dnia 19 września 2025 r. ws. wydatkowania środków z 1,5% podatku. 5. Oświadczenie Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu z dnia 22 października 2025 r. ws. ewidencji księgowej.
Ocena obszaru kontroli	Negatywna

Wpis do książki kontroli	Poz. 4
Zalecenia	1. Prowadzić ewidencję księgową w sposób zgodny z ustawą o rachunkowości. 2. Prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową w zakresie poniesionych wydatków, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 3. Prawidłowo ewidencjonować przychody z 1,5% pdof, w szczególności nie kwalifikować darowizn jako środków pozyskanych z 1,5% pdof. 4. Ewidencjonować koszty w momencie ich poniesienia a nie dokonania wydatku. 5. Prawidłowo opisywać dowody księgowe, w szczególności: a) dokonywać zatwierdzeń przed dokonaniem wydatku, b) umieszczać na dowodach księgowych adnotację o zatwierdzeniu pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym oraz dekretację, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, c) nie używać korektora w celu skorygowania treści opisu dowodów księgowych. 6. Prawidłowo naliczać kwoty Funduszu Pracy na listach płac. 7. Nie zatwierdzać pod względem formalnym do zaewidencjonowania faktur proforma oraz nie ujmować kosztów na ich podstawie w księgach rachunkowych. 8. Dekretować osobno i umieszczać dowody księgowe w rejestrze kasowym pojedynczo. 9. Regulować zobowiązania ponoszone ze środków 1,5% pdof terminowo, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. 10. Ustalać rzeczywisty stan środków niewykorzystanych przez Organizację pochodzących z 1,5% pdof. 11. Finansować z 1,5% pdof jedynie wydatki dotyczące działalności pożytku publicznego, zgodnie z art. 27 ust. 2 u.d.p.p.w. 12. Informować o sfinansowaniu ze środków z 1,5% pdof promocji 1,5% pdof w sposób określony

	w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2756). 13. Prawidłowo sporządzać sprawozdanie merytoryczne w zakresie poniesionych kosztów z 1,5% pdof dotyczących nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz kosztów poniesionych z 1,5% pdof na promocję 1,5% pdof. 14. W sprawozdaniach merytorycznych prawidłowo wykazywać skład zarządu oraz osoby upoważnione do składania oświadczeń woli. 15. W sprawozdaniach finansowych zawierać informacje o sposobie wydatkowania środków z 1,5% pdof. 16. Prawidłowo podpisywać sprawozdania finansowe, zgodnie z reprezentacją.
Pouczenia	Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2025 r. poz. 1338) oraz § 20 ust. 1 Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2054) o sposobie usunięcia uchybień i nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	W zastępstwie Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>